

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

PIK LVII Ч. 80. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО-ІОРК, ЧЕТВЕР, 7-го КВІТНЯ 1949.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

No. 80. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 7, 1949.

VOL LVII

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BBergen 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: BBergen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

АМЕРИКАНСЬКІ ІНДІЯНИ МАЮТЬ СВОЇ ГРОМАДЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ

Фінікс, у стеїтї Арізоні, 5 квітня. — Двісті делегатів від 18 індіанських племен з південно-західних стеїтів зібралися на триденні наради на заклик Кравого Конгресу Американських Індіан. Предметом їх нарад є наладнання таких проблем, як здоров'я, освіта й добробут. Вони хочуть дістати в цих справах допомогу від федеральних і стеїтових властей, а їх підтримують в цих змаганнях організації: Американ Френдс Сервіс Коміті, і „Феллошип оф Ріконсилішенс“. Губернатор Арізоні, Дан У. Гарві, при відкритті конференції підкреслив, що уряд Злучених Держав не повинен поводитися з індіанцями як з окремими громадянами стеїту, але признати їм як іншим повні громадянські права в справах шкільництва й суспільних добродійств. Треба раз покінчити з індіанськими резерваціями та племенним відокремленням, а завести повне право для індіан. — Делегати представляють 125,000 індіанського населення, між якими є 60,000 осіб з племені Наваджо.

КОНТРОЛЬ НАД КОЖНИМ ЧУЖИМ ЗАПЕВНЕНО НА ВПАДОК ВІЙНИ.

Вашингтон. — Коли 5 війна вибухнула тепер, уряд Злучених Держав дає собі раду з усіма цивільними проблемами. Заявив генеральний прокуратор Там Кларк у комісії приїдлив в конгресі. Він виявив, що департамент справедливости випробував систему, щоб мати під контролем кожного чужинця в Злучених Державах. Голова Федерального Бюро Інвестицій Едгар Гувер сповістив, що його агенція збільшила свою працю на 230 відсотків випрохав останнього року, щоб прослідити підвину діяльність комуністів і їх супутників від океану до океану. Спеціальну увагу звертає Федеральне Бюро Інвестицій на кандидатів до праці в атомових лабораторіях. Так приловлено сина одного комунічного організатора, який втиснувся до атомової роботи.

80 ЖЕРТВ ІНІЦІАЛЬНО ПОЖЕЖІ В ІЛІНОІ.

Ефінгем, у стеїтї Ілліной. — До півночі у вівторок нараховано 80 жертв пожежі, яка облягла минулої ночі шпиталь св. Антона. У шпиталі було багато поліцейських і тому згинуло велике число новонароджених дітей. Яких 50 пацієнтів виригувалося втечею, а решта згинули. Точного числа всіх не можна ствердити, бо згоріли шпитальні книги й записки. Шпитальна секретарка твердить, що в часі пожежі було в шпиталі 108 пацієнтів, і 16 ченів прислуги.

БАНКІРА-ДЕФРАУДАНТА АРЕШТУВАЛИ НА ФЛОРІДІ.

Тампа, Флоріда. — Десять днів після втечі з крадіжками \$884,660 Федеральне Бюро Інвестицій приловило банкіра Річарда Г. Крова, який забрав цю суму з філії Нешенел Сіті Банку в Нью-Йорку. Його обвинувачують у спроневеренні і наложили \$100,000 за поруки за звільнення. Він каже, що він украв \$890,000 в цінних паперах, які кинув до моря, а решту грошми. З них він звернувся до частину поштою, а при ньому знайдено ще \$54,798.63.

ГЕН. БРАДЛІ ЗА НЕГАЙНУ ВІЙСКОВУ ДОПОМОГУ ЄВРОПІ

Нью-Йорк, 5 квітня. — Голова генерального штабу, ген. Омар Н. Бредлі, у промові до Жидівських Військових Ветеранів на обіді в готелю Волдорф-Асторія виявив необхідність дати військову допомогу країнам західної Європи, щоб не допустити до нападу армій зі сходу. Він сказав, що ліпше є перешкодити нападаю, ніж допустити до зайняття Європи, а потім починати визвольну війну з Злучених Держав. Бредлі сказав теж, що Атлантийський Оборонний Договір дає надію на забезпечення миру. — Заяву ген. Бредлі вважають за перший вияв плянів адміністрації, бо у своїй промові він сказав, що він прийняв запрошення від департаменту стеїту висловити прилюдно погляд про значення військової безпеки при введенні в життя Атлантийського Договору.

ЗГАДУЮТЬ ПРО УКРАЇНСЬКУ ПРОГРАМУ В „ГОЛОСІ АМЕРИКИ“

Вашингтон. — Комісія приїдлив в палаті репрезентантів ухвалила додаткові мільйони на федеральні бюра. Між ін. признала \$52,585,141 на Федеральне Бюро Інвестицій і \$34,000,000 на поширення оосвідомляючої діяльності через програму „Голос Америки“. Комісія признала потребу поширення діяльності цієї програми з неповних 24 годин на 35 з неповною годиною. Додаткові програми будуть надавані в мовах фінській, українській, арабській, турецькій, перській і гебрійській. Досі надавано програму в 20 мовах, а в майбутності будуть додані ще в згаданих шости мовах.

ПОЛЬСЬКІ ВІТКАЧІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НАПАД СОВЕТІВ НА ЗАХІД

Вашингтон. — Останні провідники польської Селянської Партії, яким удалося перед двома тижнями дістатися з Польщі до Америки, виявляють, що Росія поробила всякі приготування до нападу на західну Європу. До недавня польські комуністи забороняли кожному згадку про можливість війни, а тепер вони охоче твердять, що війна з Заходом є неминуха. Ці втікачі до Станіслава Ванчик і Станіслав Вуйцик. Вони зустрілися в Вашингтоні з Станіславом Миколайчиком і під його опікою відбула пресову конференцію. Вони виїхали потайки з Варшави в січні й щойно приїхали в Америку.

ПЯТДЕСЯТЬ УКРАЇНЦІВ З ІМІГРАЦІЇ ПРИЙХАЛИ ЧЕРЕЗ БОСТОН.

Нью-Йорк. — Коли потяг з новими імігрантами, які приїхали до Бостону кораблем Маріон Флешер, заїхав у вівторок вночі до Пенсильванії й ської станції, члени Українського Переселенського Осередка в Нью-Йорку, а це пані Анна Курило й Катерина Пелешок, виявили, що цим разом приїхало 40 українців під опікою Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, а яких десять під опікою інших організацій. Всі були належно забезпечені харчами, приладженнями бостонським місцевим українським комітетом, а теж дістали гроші на дорогу від ЗУАДК. Загалом приїхало через Бостон 549 усіх імігрантів зі скитальцями.

ОЛЬГА ЛЕПКОВА В ТАВН ГОЛЛІ

Нью-Йорк, 5 квітня. — Сьогодні ввечері в репрезентативній концертній залі Тавн Голл виступила з власним концертом відома українська співачка, мецо-сопран, Ольга Лепкова. В програму її концерту входили композиції Марселя, Скарлатті, Ганделя, Пурселла, Шуберта, Верді, Гайдна, Чайковського та українських композиторів Варініського, Людкевича і Чипка. Це вже був другий з черги концерт цієї артистки в цій залі перед добірною публікою, що у великій мірі була заповнила партер і частинно балкон. У виконанні цієї нелегкої програми артистка виявила великий талант, а сучасна американська критика назвала її „співачкою з найбільш серйозними цілями, потвердженнями її програмою“. (Геральд Тріббон). Її концерт, зокрема арію з опери Верді „Дон Карлос“, композ. Чайковського з українськими елементами та мелодії українських композиторів публіка прийняла з великим ентузіазмом.

МОРГАН ФІНАНСОВИМ ДОРАДНИКОМ ГЕН. КЛЕЯ

Франкфурт, 6 квітня. Вчора прибув тут з Нью-Йорку Шеферд Морган, новий фінансовий дорадник американського військового губернатора Німеччини, ген. Л. Д. Клея. Морган належить до ексекютив Чейс Нейшнел Банк в Нью-Йорку і він вже був в Німеччині раніше, ще у зв'язку з планом Дейвіса. На теперішній пост він іменований на місце Джека Беннета.

ЄВРОПА ХОЧЕ ОБОРОНИ ПЕРЕД НАПАДОМ А НЕ ЗВІЛЬНЕННЯ ПІСЛЯ НЬОГО

Париж, 6 квітня. Вчорашній виступ шефа штабу Американської Армії, ген. Омара Н. Бредлі, на ювілейному прийнятті американсько-жидівських ветеранів в готелі Волдорф-Асторія в Нью-Йорку, та його заперення, що ціллю стратегії Північно-Атлантийського договору мусть бути оборона Європи перед нападом і не тільки обіцянка „звільнення“ після волевої окупації та нових воєнних спустошень, відбився в разі широким відгомном в Європі, зокрема у Франції. Заперення ген. Бредлі є власне тим, чого Європа хоче і що це досі не було належно спrecisionоване. Сумніви під цим оглядом, головню у Франції, справляли урядом західно-європейських країн багато турбот. Заяву ген. Бредлі тепер беруться як вказівку та напрямом в подальшому розробленні практичного діяння Атлантийського пакту та прийнято її з великою полескою і вдовільям. Тимчасом, західно-європейська преса продовжує широко коментувати тільки що підписаний у Вашингтоні оборонний договір, називаючи його могутнім інструментом миру та повторюючи слова президента Трумана, що подібний договір раніше був би заощадив людству терпіння і спустошень в двох великих світових війнах.

МІНІСТРИ ЗАХІДНИХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНІ

Діссельдорф, Німеччина, 6 квітня. Західні військові губернатори Німеччини передали вчора зібраний в місті Бонні західно-німецькій конституційній асамблеї спільне послання зібраних тепер у Вашингтоні міністрів закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції, рекомендуючи їм уважний розгляд та ухвалення до західних вимог щодо федеративної форми плянованої західно-німецької держави. Діло в тому, що ця Асамблея в останньому поминула, зглядно відкинула рекомендації західних союзників під цим оглядом та прийняла більш централістичні власні постанови, що їх з черги відкинули західні союзники. Міністри закордонних справ рекомендують німцям уважно розглянути пропозиції західних військових губернаторів, стверджуючи рівночасно, що теж вони самі у Вашингтоні тепер обмірковують цілий ряд німецьких проблем.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ОСТЕРІГАЮТЬ УРЯД ПЕРЕД ЗВ'ЯЗКАМИ З АМЕРИКОЮ

Нанкінг, 6 квітня. Китайські комуністи звернулися до діючого президента Лі-Цунг-ена, закликаючи його, щоб він зв'язав всі зв'язки з „американськими імперіалістами“ та з Чіанг-Кай-шеком і дозволив на переправу большевиків через ріку Янцзи.

ЕВАТ В ОБОРОНІ АВТОРИТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

ВІДКРИТТЯ СЕСІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ПІД ЗНАКОМ СХІДНО-ЗАХІДНИХ ПРОТИВОРІЧНОСТЕЙ.

Лейк Сокоес, Н. Й., 6 квітня. — Австралійський міністер закордонних справ і президент Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, д-р Герберт В. Еват, відкрив вчора після полудня у Флоринг Медов другу частину третьої сесії Генеральної Асамблеї, що почалася з кінцем минулого року в Парижі. В своїй інавгураційній промові д-р Еват виступив насамперед в обороні авторитету Об'єднаних Націй, доматуючись підпорядкування їм та їх чартероні всіх регіональних союзів і договорів. Еват зазначив, що „причиною майже всіх труднощів Об'єднаних Націй є один фактор: негода великих держав поза Об'єднаними Націями та їх повна незалежність від цієї організації“. Еват в подальшому твердив, що „світова безпека, яка цілком певно є нашою ціллю, може базуватися тільки на світовій організації“ і тому він закликав всіх, щоб від цього принципу не відступали. Він вважав, що Об'єднані Нації „є сьогодні утьольним каменем успішної акції для вдержання миру і безпеки та для сприяння поліпшення нашого життя в цілому світі“. Відкриття сесії відбулося тим разом вже сорокно-те-сім злітним нарад. У відкритті взяли участь 10 з усіх 12 міністрів закордонних справ, що попередньо дня у Вашингтоні підписали оборонний Атлантийський пакт. Міністри Італії і Португалії, що не є членами Об'єднаних Націй через советське вето, не могли бути присутні. Після відкриття сесії, всі міністри за винятком бельгійського знову вернулися до Вашингтону. Теперішня сесія Генеральної Асамблеї, більше ніж будь-яка з попередніх, вже від першого дня була в тіні східно-західних противорічностей та ворожнечі, відзеркалених тепер в Атлантийському пакті. Звертають увагу, що цим разом вже навіть не було оплесків, як д-р Еват загадав про заслуги покійного президента Рузвельта для цієї міжнародної організації. Вважається, що теперішні продовження третьої сесії Асамблеї потрясє 5 до 6 тижнів і щоб подолати завадники, поодинокі комітети Асамблеї відразу почали працювати, відпочуючи пленарну сесію Асамблеї. Ввечері того ж дня в Волдорф-Асторія відбулося річне прийняття Союзу Закордонної Преси, в якому взяли участь представники поодиноких країн в ОД та на якому з черги виголосив промову президент Генеральної Асамблеї, д-р Еват. Теж в цій промові він обороняв авторитет Об'єднаних Націй та закликав до того всіх інших.

МАСОВА ЧИСТКА ЗА „УХИЛІ“ ПЕРШІ КОМУНІСТИ В БОЛГАРІЇ

Софія, Болгарія, 6 квітня. — Після „звільнення з обов'язків“ та арешту болгарського заступника прем'єра, Трайчо Костова, під закидом „ухилив“ проти партійної лінії, тепер за такі самі ухили почалася масова чистка інших комуністів, між ними дотеперішніх високих партійних і державних достойників. Чистку зв'язується з не дуже прихильним наставленням заарештованих до Советського Союзу та з їхніми симпатіями, якщо не зв'язками, зі „збунтованим“ Тітом в Югославії.

СОВЕТИ ВІДМОВЛЯЮТЬ ІНФОРМАЦІЇ В СПРАВІ НАФТИ В АВСТРІЇ

Лондон, 6 квітня. — На конференції заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, що підготовляють мировий договір з Австрією, західні представники вчора намарно намагалися дістати від Советів будь-які інформації щодо продукції нафти в советській зоні Австрії в 1947 році. Діло в тому, що Совети домагуються 60% тої продукції, відмовляючи рівночасно інформації про загальну продукцію.

ВІДРОДЖЕННЯ НЕО-ФАШИЗМУ ТЕЖ В ПІВНІЧНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Діссельдорф, Німеччина, 6 квітня. — Спостерігачі одностайно стверджують, що своєрідний нео-нацизм починає загрозливо прихидити до голосу теж в північній Німеччині, хоча ще й не в таких розмірах, як на півдні. Зовнішнім виявленням грецької армії вчора признало, що большевицькі партизани, при явній активній допомозі з Албанії, віднесло деякі успіхи на відновленню минулої неділі фронті в горах Граммос. Вони здобули кілька верхів та кілька місцевостей і знову проголосили свій „уряд вільної Греції“.

УСПІХИ ГРЕЦЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ В ГОРАХ ГРАММОС

Атени, 6 квітня. — Командування грецької армії вчора признало, що большевицькі партизани, при явній активній допомозі з Албанії, віднесло деякі успіхи на відновленню минулої неділі фронті в горах Граммос. Вони здобули кілька верхів та кілька місцевостей і знову проголосили свій „уряд вільної Греції“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1134
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською мовою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПАКТ ПІДПИСАНИЙ, А ЩО ДАЛІ?

Представники 12 держав підписали в Вашингтоні минулого понеділка документ, який є безсумнівно історичним у повному значенні цього слова. Північно Атлантичний Пакт Безпеки, який ці представники підписали, є головно ділом Злучених Держав. Він повстав з американської ініціативи і означає, що сама Америка скомбінувала з власної волі такий міжнародний союз, який втягне її автоматично в європейську війну. Це є цілковите заперечення її політики, яку Злучені Держави вели від самих початків свого існування. Ця радикальна зміна зродилася з переконання, що коли б був існував подібний Пакт в 1914 році, чи в 1939, то певно не було б прийшло до Першої й Другої Світової Війни. Північно Атлантичний Пакт Безпеки, який це виразно підкреслює президент Труман, має охоронити світ перед Третьою Світовою Війною.

Нову війну могла б спричинити советська агресія, особливо, коли б Москва напала на одну з країн, що обняті Пактом Оборони, чи такі, які є в сфері цієї оборони. Дванадцять країн з 332 мільйонами населення зобов'язалися отже боронити свою західну цивілізацію перед советсько-комуністичною інвазією. Пакт цей, як казав президент Труман, це „щит проти агресії“; це „свобода від агресії й грубої сили“; це протигвага московській силі; це намагання облегшити людям татари, зв'язані з постійним зброєнням, спричинюваним страхом перед агресією; це натиск на Совети приступити в Об'єднаних Державах до конструктивної праці в справі миру; це віра, що люди з відвагою ще й нині можуть вирішувати свою волю і вибрати неволю або волю, війну або мир.

Уряд Злучених Держав рахує на те, що Тринадцятка на Кремлі добре це все розважить, зрозуміє пересторогу, якою є Північно Атлантичний Пакт Оборони, та не дає ніякої нової агресії, яка вдарила б у животні інтереси держав, що цей Пакт підписали, чи це підписують. Якщо так буде, то не прийде до Третьої Світової Війни. А як Москва піде ще далі й погодиться з тим фактом, що різні сфери впливів чи там різні „блоки“ в світі мають далі існувати та мирно собою жити, хоч якби вони між собою різнилися щодо різних форм життя, ладу і влади, то тоді буде можлива навіть тісна співпраця між демократіями і Советським Союзом. Так Розуміють в Америці Північно Атлантичний Пакт Оборони і це треба мати завжди на увазі, коли йдеться про розуміння закордонної політики Злучених Держав, чи взагалі демократичних потуг.

Насувається питання, щоби було, коли б так Москва дійсно заперестала якийсь час силою підбивати нові країни, чи втягати їх в советську сферу впливів при допомозі своїх п'ятих колон. Третьої Світової Війни в такому випадку не було б, згідно з тим, що свято заявляють демократичні потуги, обняті Пактом. Але що ж було б тоді з тими країнами і народами, що їх Москва вже загарила? Що було б з сотнями мільйонів людей, що вже так довго мучаться в московській неволі як жертви кремлівського тоталітаризму?

На це ті, що підписали Північно Атлантичний Пакт Оборони, одвертої відповіді не дали. Вони говорили тільки про свою оборону в тому переконанні, що як Совети на них не нападуть, то мир запевнений і нової світової війни не буде.

Як це все буде виглядати в практиці, виявить шойно будуччина. По тім, як будуть поводитись тепер советські представники в Об'єднаних Державах, буде можна зорієнтуватись, що принесе найближчий час.

Шляхом Плян Маршала

План Маршала здійснюється тепер під назвою Адміністрації Економічної Кооперативної (Економічної Кооперативної Адміністрації), або коротко: ЕКА. Якраз тепер відбувається у конгресі партійна боротьба за новий приділ ЕКА у висоті \$5,580,000,000. Президент і його прихильники обстоюють повний приділ на найближчий фінансовий рік, республіканські противники адміністрації кажуть, що треба об'єднати видатки на 10 відсотків. Аргументи „за“ і „проти“ сипляться в пресі і в конгресі.

План Маршала, ухвалений уступаючим 80-тим конгресом, обіймав тільки один рік від початку його введення в життя. Цей рік мав закінчитись в березні 1949 р. Та коли при осінніх виборах вийшла переможною та сама адміністрація, вдалося втримати початково придуманий план, тобто на 15 місяців. Тому до рати на фінансовий 1949-50 рік треба додати понад білльон доларів перед початком фінансового року за місяці: квітень-червень 1949 р. і новий приділ на фінансовий рік. Звідси прийшла сума \$5,580,000,000.

Навіть на Америку це немає жодної гроші, особливо, коли самий президент остерігає, що скарбовий дефіцит є головною небезпекою для Злучених Держав у теперішніх часі. Заходить питання, чи поступ у відбудові Європи оправдує дальші видатки на цю ціль?

Безсторонні звіти вказують, що не все пішло так гладко, як передбачувало. Вашингтонська ЕКА признає, що перший рік становив шойно пробну лекцію, як переводити в життя такі небезпечні плани.

До європейської відбудови на засадах кооперативних країн приступило 19 держав і територій. Зпочатку було їх 16, а потім їх число збільшилося. Всі вони унаслідили традицію, що треба працювати самим для себе, без порозуміння з сусідами, часто навіть перехитруючи один одного. Тепер прийшлося їм стати разом до співпраці. Навіть у нормальних часах перехід з системи відокремлення до системи співділення був би представляв велетенські труднощі. Коли згадати, що після війни не було ні матеріалів ні фахових органів до організування праці, треба дивуватись, як загалом можна було піднятися такого діла.

При цій треба пам'ятати, що в цій спільній „фабриці“ є двічі тільки населення, що в Злучених Державах, а територія на половину менша. Як отже живити там людей?

Треба пам'ятати, що Європа

перед другою світовою війною ще не видужала з руїни після першої війни. Там були інвестовані американські капітали, які шойно почали давати частинні результати. У 1938 році європейські країни сплачували по 20 відсотків інвестованого капіталу, але не зисків. Як прийшла друга війна, то вона цілковито знищила чужинні інвестиції, а по ній ніхто не хотів дати нових кредитів тим країнам. Таке положення було головною причиною складення Плян Маршала, щоб дивинути Європу з економічної руїни. Ідея була така, щоби дати Європі спроможність прийти до сили, а шойно описана можна було б подумати про якусь сплату вкладених капіталів. З такої конечности зродилася теж думка кооперативних країн.

Коли план був менше більш уформований, тоді, як звисно, Росія поставилася ворожо до нього. Не було іншої ради, як іти самостійно, без Росії, а навіть проти неї. З цього вийшли нові труднощі, бо країни західної Європи не творили ніколи економічної цілості і треба було шойно придумувати способи оживлення господарки, приновреленої до хвилених потреб. Треба було подумати, як пербороти ще труднощі політичні, етнічні, географічні, культурні, навіть і релігійні. Тільки тому, що всім загрожувала голодова нужда, можна було ці країни якось зіпнити, а описати зцінити.

Коли б ЕКА осягнула була тільки саме об'єднання країн і народів, то це одно вже вказує на її небуденні заслуги. Це вказує теж на американську справність в переводженні таких планів.

Завдя 19 країн є, так би мовити, позитивним успіхом. Та далеко більший є ще другий успіх, який полягає в недопущенні до поширення советського комунізму по цілій західній Європі. Правдою є, що Росія не пішла війною на захід зі страху перед американською атомовою, бомбою, але правдою є теж, і те, що європейські країни самі могли скопити в обіймі комуністичного режиму, який для нуждарів, за єхидною московською агітацією, являється часто спасенням. Не треба аж великої пам'яті, щоб пригадати собі двоє річні безупинні затії комуністів в Італії й Франції, де вони посягли по владу. Коли їм це не вдалося, то саме тому, що Плян Маршала давав практичну допомогу не тільки підприємцям для відбудови промислу, отже і праці для робітників, але ще й мусів платити за школи, які заподіяли комуністи в згаданих країнах велетенськими страйками.

Шойно маючи те все на увазі, можна поставити запит, які були справжні успіхи у відбудові європейських країн при допомозі Плян Маршала.

Звіти ЕКА вказують, що західна Європа вже осягнула передвоєнний стан в промисловій продукції, але ще не осягнула такого стану в сільсько-господарстві. Торгівля європейських країн, як цілості, досягнула 85% торгівлі з передвоєнних часів, а їх експорт становить 80%. Тільки західна Німеччина не осягнула того стану, бо її продукція виносить 70%, однак, тут інша причина, бо альянти наперед склали план, щоб Німеччина не могла стати такою промисловою країною, якою була перед війною.

Олександр Зозуля.

ПРОТИ ЖИВИХ І МЕРТВИХ

(З приводу дискусії „Основних проблем“).

Дискусія над будь якою проблемою є конче потрібна і вона приносить читачеві не малу користь. Але тільки при умові, що дискусія провадиться всебічно, глибоко, об'єктивно і без найменшої тенденційности. Як завжди, цьому сприяє правильне започаткування дискусії і глибоке розуміння теми дискусії.

На мій погляд хибні дані дискусії полягають в тому, що вона розпочата поверхово і в силу обставин перетворюється на буденні льокальні тенденційні суперечки: „чия мама краща“.

Деякі автори своїми виступами нагадують нам як три сапці визначали, яким на справді є слон: один помацав за хобот і твердив, що слон як труба, другий помацав за ногу і твердив, що слон як стовп, третій помацав за вухо і твердив, що слон як ганчірка. Кожен був глибоко переконаний, що він знає, яким є слон, і кожен з них намагався, щоб видіти люди (які кожний день бачуть того слона, повірили в їхнє визначення слона).

Автор статті п. К. Петрус „За правдиву оцінку основних проблем“ також помацав (бодай одним пальцем) Україну і зробив безапеляційне визначення, що майже вся нова еміграція, м'яко кажучи, нічого не варта. Засудив живих і мертвих, а лишив тільки одного безгрішного „героя“ — себе.

Читаючи п. Петруса писанину, мимоволі виникає запитання: чи автор впаз з Марса чи про Україну йому хтось розповів у 1949 році?

Одним розчерком пера викреслити сторінку боротьби українського народу, і то не редукс, найсвідомішої і найпереловішої частини цього народу, за своє визволення з під московського ярма, потрапить зрештеші кожен. Але не кожен

своєю країною, якою була перед війною.

Коли досі говорено про Плян Маршала, то малося на думці економічну відбудову Європи. Тепер справа складніша, бо політичні відносини в Європі стали ще гіршими і через те приходить думати рівночасно і про мілітарну безпеку перед советською загрозою. Плян Маршала мусить і це брати під увагу, а це значить, що треба Америці давати гроші не тільки на економічну відбудову західної Європи, але теж і на її зброєння. Якраз це збільшення видатків турбує багато представників в конгресі, що побоюються, щоб часом Америка під тими тягарями сама не впала.

В силі правильно оцінити пролиту кров і самопожертву за виборення Соборної Незалежності України.

К. Петрус в своїй статті силкується запутати визвольну боротьбу, зчорнити тих, хто провадив її в московських лабетах. Хоч розмір часопису не дозволяє нам дати вичерпуюче роз'яснення, все ж ми перекажемо стисло всім відомі факти.

Революція 17-го року застала український нарід невідготовленим. Нарід не був національно свідомий, а місто навіть не знало української мови. Першу цеглину національної свідомості було покладено УНР. І тільки тому, коли більшовикам вдалося окупувати Україну, вони примушені були дозволити провадити українізацію.

Українізація, що провадилася аж до 1930 р. дала свої позитивні результати. В насілок ми маємо, що малий відсоток українського народу хворіє на „єдину неділіну“. Не було б українізації, очевидно не було б такої свідомості і напевно москалі так зрусифікували б Україну, що давно забули б рідну мову.

А хто провадив ту українізацію? Хто організував школи, театри? Хто писав художні твори, які більшовики засудили і виділили з вжитку? Цю роботу провадили наші професори, письменники, артисти в повному розумінні цього слова. Вони, не шкодуючи свого життя, віддали національній справі і багаті з них за неї загинули.

Говорячи про ВАГІТЕ (Вільна Академія Пролетарської Літератури) п. Петрус навіть нерозуміє значення її. Підцією вивіскою була остання спроба українських письменників творити вільно, незалежно. І не диво, що засідання її часто провадились на приватних мешканнях. Автор накида-

ється на цю організацію, а одного з активних її членів просто зараховує до советських агентів. Бо мовляв, як він міг улітати? Тоді дозволено буде запитати: а як улітєв п. Петрус?

Далі К. Петрус твердить: „Ми знаємо, яку велику роботу виконали для Кремля всі оці Хвильові, Любченки, Куліші“.

Ми теж знаємо, яку роботу провели ці письменники для національної справи. І не дивно, що їхні твори вилучені з вжитку і за читання їх карається каторгою. І не дивно, що часопис „Молода Гвардія“ 16 грудня 1933 р. писав: „Керівник театру „Березиль“ Лесь Курбас уперто відокремлюється від шкільних зв'язків з російською пролетарською культурою. Курбас виступав у „Народного Малахія“ (М. Куліша — О. З.) виспівує Україну куркульською“.

І Курбас і Куліша замордовано в концлагорах за активну визвольну боротьбу на культурному фронті. Ці люди і сотні подібних їм жили не для себе, не для слави, а для свого народу.

Автор цих рядків один з тих, що провадив українізацію, один із тих, що знає близько літературне середовище, і тому читачі писання п. Петруса дивуються, як людина може так сміливо писати про те, чого не знає. Для якої мети?

Далі автор пише: „Маємо на еміграції в десятках добрий невеличкий поетів і письменників. Декотрих з них назвемо літерами А., Б., В., Г... Вони зараз теж сваряться за „шкуру“, ще не вбитого ведмедя. Але запитайте їх, що вони робили під час страшного голоду та колективізації... Бачите п. Петрус став у позу слайдо-го. Тоді дозволено буде запитати і вас: що ж робили і ви? Щоб читачам було зрозуміло, що робили ці письменники, за багатьох я можу відповісти. Теж назву їх літерами: Б., Д., Г., О., П., К., за службу своєму народові були заслані на Колиму, Соловки, Азію і т. і. А той письменницький молодняк, що має по 23-26 років, що посує виріс у вирії війни, батьки яких в більшості або заслані на Сибір або замордовані в лінійних НКВД — це наша надія, на розвиток вільної, незалежної літератури в еміграційних умовах. І даремно п. Петрус намагається всадити їм комсомольські душі, навіть при тій умові, коли б він був видатним хірургом. Як що ця „молодь“ пішла на еміграцію і в жахливих умовах творить (хай навіть не удосконалену) змістовну патріотичну літературу — вона ніколи не зрадить свого народу і в першу ліпшу хвилину змінить перо на багнет, коли цього вимагатиме справа.“

(Докінчення на стор. 3-тій).

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

Одним пострілом Сталін убивав чотирьох зайців: знищував свого можливого суперника; на належній височині підтримував бойову ненависть советських людей, особливо молоді, до „імперіалістів“ і „фашистів“, і поруч із тим створював прецедент для остаточного розгрому своїх політичних противників. (Останнє виринуло тільки через кістково-зінов'євської й бухаринсько-зінов'євської й бухаринсько-зінов'євської опозицій).

І, нарешті, дуже просто розв'язувалося четверте питання — „індустріалізація“ Советського Союзу і перетворення його в велетенський

большевицький арсенал у грядущій битві з капіталістичним світом... Чи знав Ніколаєв, чию волю він виконує, невідомо, так само, як невідомо, чи залишили вони живими, чи їх розстріляно? Та якщо їх навіть і розстріляли, це нітрохи не суперечить тому, що їх спочатку використано, а потім знищено. Аналогічна подія була раніш із двома агентами ГПУ, що стріляли німецького дипломата фон-Твардовського.

Далі ми матимемо нагоду торкнутися цих методів провакаційної роботи Кремля. Як відомо, в 1937-38 рр. усі

ці слідчі й обер-слідчі з Луб'янки, а також старші їхні керманічі, за наказами Сталіна, були знищені а пізніше знищено й Єжова, який їх нищив, із усім його оточенням. І таємниця збиства Кірова стала таємницею Кремля...

„ХТО ВХОДИТЬ — НЕ ЖУРИСЬ, ХТО ВИХОДИТЬ — НЕ РАДУЙСЯ“

Невеличка чотирикутна кімната з трьома глухими, темно-жовтого кольору, стінами й маленькими дверима в комедантський коридор, тьмаво освітлювалася електричною лампою спід стелі в дратюному ковпаку. Посередині стояли два тапчани, а в кутку — брудна посудина для нечистоти... Повітря було затхле, насичене махарковим димом і якимось кислим запахом, змішаним із м'язами. Маленький вузький смужок підлоги був затоптаний брудом, недокурками й сміттям. Очевидно бу-

ло, що, може, кілька годин тому тут хтось був, і тільки перед самим моїм приходом його кудись перевели. Може, його також зняли з потуги і минулої ночі привезли в цей кам'яний мішок? Де він тепер? Хто він такий? Може, він уже на волі, яку дали йому за згоду сексотити за братами, сестрами, друзями? А може, його перевели в підвальне приміщення і там він чекає своєї долі?

І помічав різні думки, ніби опалі пожовкле ластя голими шляхами осені, і закрутились в голові мої, гніні страхом і тривогою за родину, друзів і знайомих... І пригадувались мені оповідання про жахи й тортури в ЧК-ГПУ, про „конвеєрні“ допити й „нульові“ камери... Про страшні Соловки і незчисленні концтабори... Про виселення на Сибір на загинілі цілі станиці і про загинілі з голоду мільйони... Про безстрашних послідовників

Христа, нещадно знищуваних червоними ботоненависниками... Про темний орден демонологів, що незримо керують Кремлем... Про таємниці ГПУ і...

Хто їх знає? Кажуть же, що й чекісти не все відоме. Сексотити і спецінформатори, що ловлять довірливих і наївних людей своїми спритними „принадами“, щоб потім „розкрити“ їх, як „контрреволюційну організацію“; явочні квартири й „оперативні точки“ для незчислених добровольних сексотів із заумкуватими клічками, подібними до „два нулі і три“ черв'я (00 і ¾) або „п'ять, дроб нуль п'ять“ (5/05)...

Скільки вище підуть уже дияволи краєвих та обласних масштабів, затаємнені спотирігачі над діяльністю периферії і „очі“ вищих ступнів чекістської ерархії... А ще вище по цій драбні — різні агенти міжнародних масштабів:

розвідники й контр-розвідники, красуні-шпигунки, що мають право виходити заміж за іноземних дипломатів та інших „великих“ людей капіталістичного світу... І вся ця велетенська бойова організація обслуговує свою сітку не тільки нещасні народи СССР, а й усі материки й океани, і під усевидающим контролем своїх вищих агентів творить великі злочинства...

„Треба вбити Петлюру, або живим приставити в Москву Кутєпова і Мілера, — натискається „гудзик“, і Паризька філія ГПУ це завдання виконує „чисто й безапеляційно“... В цю сітку заплутується ціла низка видатних державних діячів Заходу і Сходу... В своїй „роботі“ ГПУ використало все: організаційні методи масонів, конспіративні правила революціонерів усіх країн і народів, багатовіковий досвід шпигунських відділів генеральних штабів, російсь-

кої охоранки, а м'єриканської контр-розвідки. Інтелігентен Сервіс. І вся ця „страхотлива наука насичується азійською ж жорстокістю й принципом: „поділий і владуй“, прагнучи до однієї космополітичної мети!..

Якось один із цих обер-дьяволів сказав мені:

— Ми знаємо все! Ми, як ваш Бог: всемогутні, всюдисущі, всевидячі і всезнаючі. І словами ж вашого Бога ми стверджуємо, що де двоє ми троє збереться, там і ми поміж ними... Де не бере наша блискуча і незрівнянна пропаганда, там ми орудуємо грошима; а де й наше золоте безсиле, там натискається „гудзик“ і в дію мускається могутня сила...

Дальше буде).

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

Інж. П. Донченко.

Зрив Карпатської України

Як чудова мрія, ввижається мальовничий Срібна земля з її високими, покритими пралісами, широкими полонинами, бистрими річками і вода в них грає огнем проміння під ясним сонцем.

10 років минає з часу трагічних подій березня 1939 р., що сколихнули карпатським краєм і звернули очі всього світу на цей — здавалося б, Богом і людьми забутий — кусень нашої землі. Ціле тисячоліття панував тут мадярський режим, що ставився з погордою до всього, що українське, що, поборював нашу Церкву і школу — ці основні огнища української культури. Місцева інтелігенція і простолюди, позбавлені свого рідного духового життя, піддавалися мадяризації, історична назва України, українців, здушувалася у цьому краю.

Здавалося б, цей край загублений для нас назавжди. Все таки, історичні події, що зв'язані з початком 1939 р., показали цьому світові, що під зовнішньою маскою байдужості зарпатського народу криється велика потенціальна сила, власне національна. Як з глибин підсвідомого перейшло у свідомість і розлилось по всьому краю, як ця гірська річка, яка бурлить і клекоче, ламаючи всі перешкоди на своєму шляху.

Які ж політичні обставини були передумовою цього несподіваного духового зриву Карпатської України?

По версальському договору в 1919 р. Карпатська Україна була прилучена до Чехословацької республіки, формально як окрема автономна одиниця. В дійсності чехословацький уряд не зберіг своєї обіцянки і до 1939 р. автономії країні не дав. Не дивлячись на це, що чеська політика на Закарпатті припиняла розвиток українського національного руху, українське населення цього краю змагалось за власне культурне життя. Велас внутрішня і зовнішня боротьба за школу, за адміністрацію, навіть за мову.

В перехресних українсько-російсько-мадярських течіях застали Закарпаття події в 1938/39 рр. Німецько-чеське напруження загострюється все більше і більше. Згідно з постановою конференції в Мюнхені, Судети відпадають від Чехословацької республіки і переходять до німців. Положення Чехословащини стає все важче. Словацька проголосила своє відокремлення. Карпатська Україна починає бути більш рішуча в домаганнях. Нарешті, в Празі погоджуються на автономний закарпатський уряд, але для керування цим урядом признають відомого мадярона посла Андрія Бродія. Переконавшись незабаром у намірах Бродія прилучити Закарпаття до Мадярщини, чеська влада заарештовує його і — на домагання українців — влада передає українському діячеві о. А. Волошину. Вся українська людність приймає цю вістку з великою радістю. Кількатисячна маса українців в Ужгороді врочисто вітає українського прем'єра „Слава батькові Волошину, Слава Україні!“ — чути радісні оклики.

Маніфестаційні походи в Ужгороді та інших місцевостях з патріотичними промовами і співами завершують цю нашу перемогу.

Починає кипіти українська робота. Праця „Просвіти“ поживається. В Ужгороді організується українське військо під назвою Карпатська Січ. Українська самосвідомість під впливом бурхливих подій кристалізується швидким темпом і захоплює все більші і більші кола суспільства. Неприродні, накинени силою окупантів, російсько-мадярські впливи мусять уступити під натиском здорового народного руху.

Здавалося, ясна зірка показалася на обрії, щоб освітити новий шлях життя населенню зелених Карпат, вимушеному довготривалою долею. Але ось, як серед погідної літньої днини, пролунав перший гімн: приходить вістка, що на основі віденського арбітражу від 2 листопада 1939 р. головні міста Карпатської України — Ужгород, Мукачеве і Берегове мусять відійти до Мадярщини. Хоч як болючий був удар, влада Карпатської України не попадає в зневіру і з ще більшою наполегливістю продовжує національну працю вже в новому осередку — в Хусті над Тисою, куди мусіла перенестися з усіма установами. Ніщо вже не може спинити української стихії. Її вершковий пункт — це незабутні вибори до союму, що відбулися 12 лютого 1939 р.

Мадярська пропаганда в пресі і в радіо ширила чулки про вчинки терору січовиків, які нібито привнесло в людські голосувати на український листу. Багато журналістів світу з'їхались перед виборами до Хусту, щоб на власні очі переконавшись, як будуть проходити вибори. Як же було їх здивування, коли, замість стероризованих селян, побачили радісних і захоплених людей, що вільно віддавали свої голоси за українську національну владу. Цілу ніч напередодні виборів, з суботи на неділю, як перед Великоднем, майже ніхто не спав. На горах тисячами палаючих очей горіли огні волі. Це ватри, що їх розпалали українська молодь. Коло огню стояли люди — дітчата, хлопці, батьки. Всіх огортало якесь радісне піднесення. І вислід виборів був радісний, несподіваний навіть для найбільших оптимістів: 92,40% голосів упало на українську листу.

Хто пережив ті дні на Закарпатті, міг наочно переконатися в живучості українського руху і не забуде цього масового вибуху національного самопізнання. Завершенням виборів було відкриття союму і проголошення державної незалежності 15 березня 1939 р. Трагічні обставини, в яких відбулась подія, ще більше підкреслюють велич цього чину.

Грізні хмари згущувалися на політичних обривах молодого держави. З-зовні і з-внутрі вороги оточують Карпатську Україну. Стосунки з чехами цілком посповані. Празький уряд 31 січня іменує чеського генерала Прхалу третім міністром Закарпаття. Це дає в висліді непорозуміння, що доводять до збройного конфлікту

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ІМПРЕЗОЮ В ДЖЕРЗІ СІТІ

Українська громада в Джерзі Сіті вже з нетерпінням дожидає найближчої неділі, 10-го квітня, бо в цьому дні тут — як уже повідомлено — має відбутись велика і репрезентативна імпреза перед загальною, американською публікою.

Mayor Frank H. Eggers

бути велика і репрезентативна українська культурна імпреза перед загальною, американською публікою. Музично-танцювальний Фестиваль відбудеться у великій залі Дікенсон Гайскул, а на його програму зложаться виступи залучених місцевого і нью-йорського українських хорів та сольові точки. Кульмінаційною точкою в програмі буде опера Ніщинського „Вечерниці“, при співучасті Товариства між чехами та Карпатською Січчю.

Перше засідання союму відбувалося, коли вже відомо було, що Закарпаття призначено під мадярську окупацію. Мадярське військо наближалось до Хусту, в місті чути було гук гармат, вулицями проходили частини відступаючої чеської армії.

15 березня пообіди зала Хустської гімназії чудово прибрані полотнами в національні барви, на яких пишались золоті тризуби. Прем'єр Волошин відкрив засідання. Союз затверджує самостійність Карпатської України. Перший президент республіки — прем'єр д-р А. Волошин. Під загальний ентузіазм один з послів говорив: „Вже порохомані дні, а може й години, нашої державності — самостійної Карпатської України. Вже порохомані дні, а може й години, коли на ший наші знову ворог захоче покласти своє ярмо. Але не перелічені ні дні, ні години життя великого українського народу. Ми тут у падемо, але не впаде великий український народ. Він живе...“ (Д-р Бірчак, „Карпатська Україна“, стор. 71).

Врочистим актом Карпатська Україна підтвердила свій історичний зв'язок з рештою земель українського народу і засвідчила свою органічну

Українських Танцюристів з Нью-Йорку. Відповідного репрезентативного значення надасть імпрезі виступ мейора Джерзі Сіті, Мр. Френка Г. Еггера. Імпрезу влаштовують Об'єднані Українські Організації Джерзі Сіті, а її здійсненням зайнялася головна місцева молодь. Головою створеного спеціально для цієї цілі Громадського Комітету є Микола Петришин. Головою Фестивального Комітету є Михайло Тизьо, а керівником Фестивалу є Ольга Дмитрів. Хором диригуватимуть Степан Марусевич з Нью-Йорку та диригент місцевого Хору ім. Лисенка, Євген Крук. З-сольовими точками виступлять оперові співаки, сопран Анна Гайнес і баритон Осип Стецур. У „Вечерниці“ сольові точки виконують відомі наші співачки Марія Боднар (Катря) та С. Сиротюк (Вдова). Керівником танцювальної частини в програмі є Іван Фліс. З коротким словом в українській і англійській мовах виступлять, крім мейора Мр. Еггера, д-р Лука Мишуга і Степан Шумейко.

Того роду репрезентативна культурна імпреза, цілком яких є головна вивести українську культуру в широкий світ та здобути для неї і для українського народу та для української справи увагу світу, є справою не тільки однієї громади, але цілого українського загалу. Тому теж треба сподіватись, що не тільки місцеві українські громадяни, але теж українці з Нью-Йорку, Байону, Юніону, Ньюарку, Елізабет та інших дооклицьких місцевостей своєю масовою участю в цій імпрезі допоможуть зробити її ще більш репрезентативною. Ввесь дохід з імпрези — як відомо — призначений на українські народні цілі.

Українська громада в Нью-Йорку, яка прийняла до України.

100-тисячна мадярська армія наступає широким фронтом. Січовики ставлять опір, але сили за надто нерівні і вдержатись немає можливості. 15 березня перші мадярські частини займають Хуст, несучи знову мадярську неволю та переслідування.

Факти героїської смерті січовиків та цивільних українців зробили дуже глибоке враження у всьому краю. Нарід оповив їх легендами і чудовими піснями, які з часом напевно займуть почесне місце поруч з козацькими думами та історичними народними піснями. Великий національний здрин Карпатської України назавжди поєднав її з змаганням за волю всього українського народу.

Часи мадярського пануван-

Молодь приготує свою імпрезу

Серед шуму-гуку шоденого життя багатьох мільйонів мітрополитального Нью-Йорку від деякого часу — сказати б — брешить теж підготовка української молоді до своєї великої імпрези, Весняного Фестивалу, що в цьому році матиме назву „Гомону України“. Серед соток тисяч, якщо не мільйонів людей, що їх кожного дня „викидають“ ньюйорські собєві та інші засоби комунікації, кілька разів в тиждень теж кілька десятків переважно молодих людей, що поспішають на проби цієї великої української імпрези в цьому великому місті. Наша молодь знову відає добровільно і жертвенно багато свого часу і енергії, щоб „Гомін України“ в своїй найкращій культурній формі пролунав в цій світовій мітрополії. Влаштуванням цієї молоді весняний музично-танцювальний Фестиваль відбудеться в цьому році, як відомо, в місяці травні і цим разом в репрезентативній Карнегі Гол.

Музика, пісня, танець та мистецтво взагалі сповнюють важливу роль носія та поширювання ідей, вироблювання громадської думки. Мистецтво вікриває широкі обрії для людської мислі, воно насичує її ідеалами, робить її кращою, благороднішою, шляхетнішою. Музика, ця — як кажуть — мова богів, є справді універсальною мовою, яку всі розуміють, при допомозі якої всі можуть порозумітись і себе взаємно зрозуміти.

Українська пісня — це неціненний скарб українського народу, української душі і творчості. В цій пісні ми відчуваємо всі найкращі прикмети української алачі і українського характеру, в ній ми чуємо стару славу перемог і смуток з невдач, радість волі і горе поневолення, відчуємо любов і віру в Бога, розуміння краси природи, подибуємо тонкий дотеп і легку іронію, в українській пісні, наче в чистому дзеркалі, ми бачимо і пізнаємо українську людину, її душу і її життя. Це саме в них бачить і пізнає кожний чужинець. Українська пісня — це великий наш скарб, переданий з покоління в покоління та збільшуваний і вдосконалений ними. Нам треба дбайливо

її відійшли. Червоний окупант оволодів Срібною Землею. Доля населення Карпатської України спільна з долею всього українського народу. Ї страждання і боротьба ввійшли в спільне русло. Віримо у спільне воскресення... — („Українська Думка“).

Проти живих і мертвих

(Докінчення зі стор. 2-го).

Як що п. Петрус передову молоді, що пішла на еміграцію гола й боса називає „комсомольськими душами“, то цікаво, яке його буде визначення молоді, яка мучиться сьогодні під Советами і то цілої Соборної України.

Так легковажно підходити до дискусії, а головне до живих (і навіть мертвих) людей і наліплювати їм різні ярлики — це тільки вигідно нашим ворогам.

Передові кола нашої еміграції роками працюють над створенням монолітної української нації, над вихованням кожного емігранта в дусі соборності: братолюбства.

Ми мусимо вчитись мислити по державницькому, а не з погляду кожен з свого хутора. Сьогодні в умовах Америки перед нашою еміграцією стоїть велике завдання — стерти з лиця землі Збруч. Це питання не нове. Але поки в наших головах існує поняття галичанин і східняк, доти „будуть“ всього роду непорозуміння і в малій і в справі великої ваги. Позбутись цього ми зможемо при умові, коли до людини будемо підходити і оцінювати не по територіальному її походженню, а по її здібності, по ділах.

На мій погляд в дискусії в найменшій мірі варто говорити про світові проблеми чи проблеми, які можна лише розв'язати на рідній землі, а в більшій мірі займатись вихованням свідомої людини, допомагати їй боротися з життєвими труднощами, бо це наша єдина цінність, бо цією цінністю (свідомою людиною) в прийдешній час ми будемо виборювати Соборну Незалежну Україну.

WHERE WILL YOU WANT Your Telephones PLACED?

While you're building it's wise to decide where you'll want telephones placed — and include telephone conduits in the plans.

These conduits—ordinary pipes—can be easily and inexpensively placed in the walls during construction. When your service is installed, your telephones can be located where you want them with the wires concealed.

We will gladly give you information on telephone conduits—just call your telephone business office.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отрим повідомлення українські організації і все громадянство стейті Нью-Джерсі і Нью-Йорк, що маю до виникнення ГАРНИ ПАРК на ПІКНІКІ та товариські забави по уміркованих цінах. Парк усім знаний, як

WILLICK'S GROVE North Stiles Street, Linden, N. J. — Telephone: Linden 2-3250. АНДРІЙ ФЕДІРКО, власник.

Пікніки починаються 21. травня 1949 року. Пропу спішити з замовленнями парку якнайшорше. Парк і гостиниця отворені в кожний день. Здорові напівки, смачні перекуси. Прийдіть, а певно гарно забавитесь на свіжій воздусі та в гарній товаристві.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ М. НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ!

Подасмо до відома, що стараним Т-на „Соборна Україна“ в Нью-Йорку відбудеться

ДОПОВІДЬ недавно прибулого з Європи п. ГОРЯ КЕРІНІ на тему: „ЗМАГАННЯ УКРАЇНЦІВ ПІД СОВІТАМИ“

В НЕДІЛЮ, 10. КВІТНЯ (SUN. APRIL 10, 1949)

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛУБУ 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Початок у 2 год. пополууді.

Шановні Громадяни! п. І. Керн належить до тих українців, що народився, виріс і жив в Україні до останніх часів і не схотів повертатись „на родину“ а власне тому нам усім цікаво почути такого доповідача про життя і змагання Українського Народу під московсько-большевицьким режимом. До громадної участі запрошує всіх українців — Управа Т-на „Соборна Україна“ в Нью-Йорку.

ТАМИСТОН, КОНН. — Місячні зичайні ЗБОРИ,

в дуже важній справі, Товариства Січ, відділ 421 У. Н. Союзу, відбудуться в суботу, 16. квітня, в годині 7. ввечір, в Українській Салі, Проспект вулиці.

Пробімо всіх членів обов'язково прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до вирішення. На зборах буде привітний представник від У. Н. Союзу.

Головна Канцелярія У.Н.С.

ДЕВ'ЯТИЛІТНІЙ ДИРИГЕНТ ЕРКЕСТРИ В ШКОЛІ. — Це молодий Феручіо Бурко, що прибув з Італії й диригував Симфонічною оркестрою в Карнегі Гол в Італії. Має 9 років. По концертних триумфах в Італії та Америці, пішов в Нью-Йорк до школи на дальшу науку. Тут бачимо, як вчиться географії. Не зважаючи на його славу та розбурхану чуприну, хлопці, його ровесники в класі, кажуть, що він „окей“.

